

Viseadmiral Jan Reksten føler ikke behov for å rope varsko.

IKKE BEKYMRET FOR RUSSISKE ØVELSER

Den russiske flyaktiviteten utenfor Nord-Norge har økt. Viseadmiral Jan Reksten, regner også med en høyere aktivitet i den russiske marine etter hvert. Men han føler ikke behov for å rope varsko.

I august ble den russisk flyaktiviteten utenfor Nord-Norge trappet kraftig opp. Også i Stillehavet ble det meldt at russiske fly var aktive utenfor den amerikanske basen Guam. Den økte aktiviteten ble koblet til en mer aggressiv russisk utenrikspolitikk og avisene skriver om et «gufs av kald krig».

I Fellesoperativt hovedkvarter, har viseadmiral Jan Reksten et avslappet forhold til dette.

Han mener vi må regne med at et land på Russlands størrelse, med et stort militærapparat, vil ha høyere øvingsfrekvens enn tidligere, nå som landet har kommet på fote økonomisk.

Tall viser at i 1988 foretok norske fly 88 ulike identifiseringer av russisk fly, mens det 10 år senere i 1998, hadde sunket til to. I august måned i år var man oppe i 20. Det er imidlertid viktig å understreke at selv om de russiske øvelsene skjedde utenfor Nord-Norge foregikk de i internasjonalt luftrom. Men luft-

deployeringene var ikke varslet på forhånd.

- Jeg føler ikke behov for å rope et varsku over de russiske øvelsene, men vi må følge med i tiden framover, sier han.

Russisk marine

Mens russisk aktivitet i luften har økt, er ikke den russiske maritime virksomheten fra Kola høy. Russerne har riktignok begynt å operere hangarskipet admiral Kuznetsov – deres eneste hangarskip som i lang tid har ligget i opplag - men generelt holder den russiske flåten en lav profil. Nordflåten har kun hatt tre tokt vestover hittil i år, blant annet var en russisk jager på vennsbesøk i Skottland og jager av Udaloy-klassen har vært i USA. I tillegg fikk Håkonsvern nylig besøk av en russisk ubåt.

- Jeg tror at vi må forvente en høyere aktivitet også i den russiske marinen etter hvert som økonomien bedrer seg, sier Reksten.

Savner kampfartøy

Den norske marine vil ikke være særlig aktiv i tiden framover. I tre-fire år vil man i påvente av innfasning av nye fregatter og MTBer ikke ha operative overflate kampfartøy (hvis vi ser bort fra minerydere). Denne innfasningen har vært planlagt lenge, men pga problemer med levering av helikoptre og forsinkelser i bygingsperioden vil de ikke være fullt operative på en stund.

- Selv om vi har en aktiv og meget god kystvakt, er det et klart savn at vi ikke vil ha marinefartøy i noen år, sier Reksten.

På landsiden skjer det ikke noen dramatiske endringer på russisk side. Mens russisk marineinfanteri på Kola tidligere førte til bekymring i norske staber, er Rekstens eneste kommentar til disse forholdene nå:

- Jeg føler ingen grunn til bekymring når det gjelder russisk landmilitær tilstedeværelse i St.

Petersburg militæravsnitt. (tidligere Leningrad militæravsnitt)

Russisk besøk

Sjefen for nordflåten, admiral Vladimir Sergejevitsj Vysotskij, besøkte tidligere i sommer hovedkvarteret på Jåttå. Reksten betegner forholdet til sin russiske motpart som godt. De hadde kontakt på telefon flere ganger under Elektron-episoden. Også når det gjelder små praktiske ting har man jevnlig kontakt. Nå sist da KNM Horten måtte utsette sitt besøk på Kola på grunn av motorhavari i Nord-Norge. Admiral Vysotskij i nordflåten er forøverig nettopp utnevnt til ny sjef for den russiske marine.

Island

Et annen del av nordområdene som har tiltrukket seg oppmerksomhet er det norske nærværet på Island etter at USA trakk seg ut.

Reksten minner om at overvåking av Islands luftterritorium ikke bare er en oppgave for Norge, men at flere NATO-land vil bli involvert. Han tror ikke at NATO vil stasjonere en jagerflygruppe permanent på Island slik man har i de baltiske landene. Han ser for seg at ansvaret fordeles mellom en

RUSSLAND

Russerne har begynt å operere hangarskipet admiral Kuznetsov – deres eneste hangarskip, som i lang tid har ligget i opplag. Men til nå har den russiske flåten vist liten aktivitet. Dette vil trolig endres. (Eldre illustrasjonsfoto: Henning Lillegård/FMS)

rekke land i NATO i en periode på 3-6 måneder, og at ulike land på basis av et rotasjonsprinsipp gjester landet 2-3 uker i løpet av sin periode.

På Island finnes i dag en rekke radarstasjoner som ble opprettet da USA hadde hovedansvaret for øygruppen. Dette radarsystemet er ikke integrert i NATOs varslingskjede. Om dette vil skje er uklart, men det er ønskelig om ikke kostnadene blir for høye.

Island har nylig søkt om muligheter for å kunne etterfylle sine

Super Puma redningshelikoptre på Jan Mayen noe som i betydelig grad vil øke deres rekkevidde. Det har også vært kontakt mellom myndighetene i de to land om anskaffelse av felles type redningshelikoptre. Når Norge skal anskaffe seg slike, er det derfor mulig at Island henger seg på.

- Det er altså mulighet for et samarbeid på redningssiden, men egentlig er ikke dette mitt bord. Her er det justisdepartementet som avgjør, sier viseadmiral Jan Reksten. ●

602/FMS

It's all about information superiority

Teleplan is in the forefront of developing state-of-the-art C4ISR Systems Solutions for the 21st century. We are an established partner to NATO with references all over the world.

Read more at www.teleplan.no

References: Short Range Radar (SRR) System, Kuwait • Allied Command Europe Automated • Command and Control Information System (ACE ACCIS), NATO • Joint C4 System, Saudi Arabia • Viking Submarine Corporation, Sweden • Secure Strategic Communications, Macedonia • Mobile C4I, Ministry of Defence, Spain • Maria™ GIS, US Navy, USA • Maria™ GIS, Italian Navy, Italy • NORCCIS awarded NATO's most interoperable system.

C4ISR Systems Solutions

- Command
- Control
- Communications
- Computers
- Intelligence
- Surveillance
- Reconnaissance

 Teleplan

Teleplan AS • Fornebuveien 31 • P.O. Box 69 • NO-1324 Lysaker • NORWAY • Tel.: +47 67 12 70 00 • Fax: +47 67 12 72 70 • E-mail: tpn@teleplan.no • www.teleplan.no